

Istnieje
od 1965

FORUM

NASTĘPNE
8
WRZEŚNIA
PIĄTEK
WYDANIE

N A J C I E K A W S Z E H I S T O R I E Ś W I A T A

Kogo wystrzelić w kosmos?

Richard Branson w gwiazdach

nr 18 (25.08-7.09.2023) Cena 12,99 zł (w tym 8% VAT)

nr 18 (25.08-7.09.2023) ISSN 0015-8402
USA 4,6 USD, Street Euro 2,9 euro, Wielka Brytania 2,5 GBP

SKAUCI NA AUCIE
Czuj, czuj, zwiewaj!

CYFROWY PROLETARIAT
Ciemna strona AI

ALEKSANDAR VUČIĆ
Bałkański poker

ALASKA GORĄCA
Ropą płynąca

KARATÓW MISTRZ
Jasnowidz w sejfie szejka

BEZPRAWNE ADOPCJE
Podwójne życie sierot

NIEŚWIĘCI ŚWIĘCI
Kult Santa Muerte

WAKACJE Z PUTINEM
Słońce, morze, NKWD

PAMIĘTAJCIĘ O AFGANKACH
Bez wolności, bez przyszłości

Letnie łamanie głowy!

Zagadki logiczne, liczbowe, słowne i wiedzowe
– każdy znajdzie coś dla siebie!

Do kupienia w kioskach oraz na sklep.polityka.pl

Od Wydawcy

Drodzy Czytelnicy, Szanowni Państwo,

z przykrością informujemy, że dwutygodnik FORUM przestanie się ukazywać. Ostatni numer – 19/2023 trafi do kiosków za dwa tygodnie, w piątek, 8 września 2023 r.

Tę trudną dla nas decyzję podejmujemy z ciężkim sercem. FORUM pojawiło się na rynku prasowym w 1965 roku jako tygodnik zawierający przedruki z prasy zagranicznej. Było wówczas postrzegane jako okno na świat i powiew Zachodu, nawet jeśli podlegało rygorom cenzury. Od ponad 20 lat było wydawane przez POLITYKĘ. Najpierw pod redakcją Jacka Mojkowskiego jako tygodnik, a od 2013 r. jako dwutygodnik. Przez ostatnie 8 lat pismem jako redaktor naczelny kierował Paweł Moskalewicz.

Niestety w ciągu ostatnich kilku lat, które dla rynku prasowego były wyjątkowo trudne (m.in. drastyczne podwyżki cen papieru, rosnące koszty usługi druku i dystrybucji, inflacja), FORUM traciło sprzedaż egzemplarzową, a także – jak cała prasa – przychody reklamowe. Podejmowane przez nas regularnie działania oszczędnościowe, jak również podwyżki ceny nie były w stanie zrównoważyć kosztów wydawania FORUM. Od kilku już lat stawaliśmy przed pytaniem o możliwość

utrzymania na rynku tego wyjątkowego i wciąż świetnie redagowanego periodyku. Niestety, realia ekonomiczne i powiększający się w tym roku z numeru na numer deficyt zmusiły nas do podjęcia decyzji o zakończeniu publikacji pisma. Dziękujemy, że byli Państwo lojalnymi Czytelnikami przez te wszystkie lata!

FORUM przestaje się ukazywać, jednak równie wartościowe i ciekawe treści – reportaże ze świata, analizy wybitnych publicystów, teksty naukowe, historyczne, kulturalne – oferujemy w ramach cyfrowej subskrypcji POLITYKI. W naszym najbogatszym pakiecie – Polityka Uniwersum – odnajdą Państwo nie tylko archiwalne treści z FORUM (artykuły z ostatnich 10 lat dostępne w trybie online), ale również bieżące numery POLITYKI, „Wiedzy i Życia”, „Świata Nauki”, a także nasze specjalne wydania, w tym Pomocnik Historyczny.

Mamy nadzieję, że Polityka Uniwersum wzbudzi Państwa zainteresowanie i zechcą Państwo przedłużyć naszą wieloletnią relację. Byliśmy i pozostajemy niezależnym wydawnictwem, uparcie podtrzymujemy misję jakościowego, ambitnego dziennikarstwa. Zostańcie Państwo z nami!

Z wyrazami szacunku i podziękowaniem za wieloletnią lekturę FORUM

Zarząd Wydawnictwa POLITYKA Sp. z o.o. SKA

Są pewne granice
I my je przekraczamy!

12

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

12 **Referendum.** Imigranci w wyborczej grze

WYDARZENIA

14 **Proces pielęgniarki.** Dlaczego zabijała dzieci?

16 **Obóz przetrwania.** Czarne chmury nad skautami

Szalona
z miłości
Wierna
niewierności

28

Sieć jak na dłoni
Tylko wyzysk i świństwa

22

O TYM MÓWI ŚWIAT

18 **Turystyka kosmiczna.** Czy oni wrócą?

22 **Cenzorzy Facebooka.** Grożą strajkiem

PROFILE

26 **O nich się mówi:**

Kristin Harila
Joe Biden
Thaksin Shinawatra
Vivek Ramaswamy
Sajed Rustaji

LUDZIE

28 **Fanny Ardant.** Od Truffaut'a do Polańskiego

32 **Aleksandar Vučić.** Bałkański łącznik Moskwy i... Brukseli

REPORTAŻ

34 **IT na froncie.** Za sterami ukraińskich dronów

37 **Szlachetna piłka.** Kijów, Londyn – wspólna sprawa

38 **Werbunek kobiet.** Wilczyce z kolonii karnej

32

Jak daleko pójdą...,
... żeby siedział?

37

Strzelili nam
ze spalonego
Żądamy
zachodniego
arbitra!

40

Ciepły
klimat
Dla niskich
podatków

44

→ **Sarajevo**
Czyli Wiedeń
w Stambule

46

→ **W świętym gaju**
Kult maryjski

50

→ **Kupił Londyn**
Stracił
brylant

→ **Po co chodzić na mszę?**
Wystarczy wpaść do Niej

52

→ **Córka ukradziona**
Szukałaś mnie, mammo?

56

→ **Katolicyzm bez Kościoła.**
Meksyk wierzy w siebie

60 **Wyprawa do Arteku.**
Pionierzy indoktrynacji

64 **Wyspa #MeToo.**
Tajemnice Tajpej

66

→ **Panie pod ścianę**
Panowie do broni

76

← **Piekło to inni?**
Lepiej spojrz w lustro

ROZMOWA

66 **Robert Crews.**
Dwa lata rządów talibów

KOMPAS

70 **Zabytki na gorąco.**
Lato w Andaluzji

HISTORIA

76 **Rogate dusze.**
666 tez o wyższości
piekła nad rajem

80 **MIKROFORUM**

O tych krajach piszemy: **AFGANISTAN** (s. 66) **BANGLADESZ** (s. 52) **BIALORUŚ** (s. 12) **BOŚNIA I HERCEGOWINA** (s. 32, 44) **CHINY** (s. 22) **CZARNOGÓRA** (s. 32) **FRANCJA** (s. 28) **HISZPANIA** (s. 70, 76) **HOLANDIA** (s. 52) **KATAR** (s. 50) **KENIA** (s. 22) **KOREA PŁD.** (s. 16) **MEKSYK** (s. 56) **NIEMCY** (s. 12, 22) **POLSKA** (s. 12) **ROSJA** (s. 32, 34, 37, 38, 46, 60) **SERBIA** (s. 32) **TAJWAN** (s. 64) **UKRAINA** (s. 34, 37, 38, 60) **USA** (s. 18, 32, 40, 50, 66) **WIELKA BRYTANIA** (s. 14, 37, 50, 52, 76)

NIEMCY

Zielono mi

Ten krąg w polu kukurydzy nie został stworzony przez kosmitów, lecz jest dziełem niemieckiego rolnika spod Dortmundu, który cieszy się z lepszej pogody. Od połowy lipca w Niemczech wiało i padało, teraz nareszcie wróciła letnia pogoda. Najbardziej zadowoleni są oczywiście urlopowicze, ale farmerzy, którzy muszą przystąpić do zbiorów, też nie narzekają.

INDIE

Słodkie święto

Z okazji dnia niepodległości żołnierze indyjskich wojsk ochrony pogranicza w paradnych mundurach karmią się nawzajem słodyczami w wiosce Wagah na granicy z Pakistanem. Od 1959 r. na tym posterunku codziennie odbywa się skomplikowana ceremonia z udziałem wojsk obu państw, która ma na celu demonstrację współpracy, ale i rywalizacji sąsiadów.

AFGANISTAN

Na swoim

Talibowie odpoczywają po paradzie z okazji drugiej rocznicy przejęcia władzy pod wieżą strażniczą opuszczonej ambasady amerykańskiej w Kabulu. Minęły już dwa lata, odkąd przejęli kontrolę nad krajem, ale wciąż – jak wynika z nowego raportu ONZ – mszczą się na przedstawicielach poprzedniej władzy: byłych policjantach, żołnierzach i oficerach służb bezpieczeństwa. Sami talibowie twierdzą, że kampania nie ma charakteru systemowego, a ludzie ci padają ofiarą samosądów z ręki pojedynczych skrzywdzonych osób. Jednak wyniki śledztw w tej sprawie pozostają nieznanne – zauważa Human Rights Watch. O Afganistanie piszemy również na str. 66.

